

19 دی نقطه آغاز قیام مردمی

تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی وقایع متعددی رخ داد که هریک به نوعی در روند پیروزی انقلاب اسلامی موثر بوده و نقش داشتند، اما نام برخی از آنها در میان این وقایع برجسته‌تر است و واقعه 19 دی نیز یکی از آنهاست که در صفحات تاریخ کشورمان خود را به ثبت رسانده است.

جام جم آنلاین: تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی وقایع متعددی رخ داد که هریک به نوعی در روند پیروزی انقلاب اسلامی موثر بوده و نقش داشتند، اما نام برخی از آنها در میان این وقایع برجسته‌تر است و واقعه 19 دی نیز یکی از آنهاست که در صفحات تاریخ کشورمان خود را به ثبت رسانده است.

یک سال قبل از پیروزی انقلاب، مردم قم به دفاع از ساحت امام خمینی، کلاس‌های درس حوزه علمیه را تعطیل کرده و به خیابان‌ها آمدند.

چرا که مقاله‌ای با امضای مستعار «احمد رشیدی مطلق» به سفارش حکومت وقت در روزنامه اطلاعات به چاپ رسید که در آن به‌طور صریح، بی‌حجابی فضیلت و حجاب، کهنه‌پرستی و ارتجاع معرفی شده بود همچنین در این مقاله به ساحت مقدس حضرت امام خمینی(ره) اهانت گردید و قیام 15 خرداد 1342 نیز توطئه استعمار سرخ و سیاه معرفی شد.

این مقاله اگر چه با اعتراض شهرهای دیگری هم مواجه شد، اما در این میان شهر قم، قیامی عظیم برپا کرد و علما و مراجع در سخنرانی‌های خود به حمایت از امام (ره) پرداختند.

پس از آن نوبت مردم بود که با مشاهده حرکت حوزه علمیه با راهپیمایی به سوی خانه بزرگان حوزه، خروشان شدند. نیروهای رژیم پهلوی نیز که حرکت مردم را دیدند، اقدام به تیراندازی کردند. به همین خاطر در این روز عده زیادی از طلبه‌ها و مردم قم به شهادت رسیده یا مجروح شدند.

اما خون‌هایی که در این روز به زمین ریخته شد، باعث شد تا گام بزرگی برای فتح قله پیروزی انقلاب اسلامی برداشته شود.

ظاهراً اگرچه انتشار یک مقاله باعث خروش روحانیون و مردم شد اما مورخان و تحلیلگران عوامل دیگری را در شکل‌گیری حرکت مردم موثر می‌دانند که عبارتند از: شدت خفقان حاکم بر جامعه، شهادت آیت‌الله سید مصطفی خمینی و حتی مرگ مشکوک دکتر علی شریعتی و مواردی از این دست که رژیم وابسته پهلوی نمونه‌های آن را در کارنامه خود بسیار داشت.

مجموعه این مسائل باعث شد تا در واقعه 19 دی مخالفت گروهی از علما و مخالفان سیاسی به مخالفت عمومی و توده‌ای تبدیل شود و دامنه اعتراضات وسیع‌تر شود. به همین علت این قیام اگرچه چند روز بیشتر به طول نینجامید، اما دامنه اثراتش بسیار فراگیر شد به گونه‌ای که یک سال بعد، مردم پیروزی انقلاب اسلامی و سرنگونی حکومت طاغوت را در سایه رهبری حضرت امام، جشن گرفتند.

از این رو 19 دی‌ماه را مورخان نقطه آغاز حرکت عظیم مردمی و سرنگونی رژیم استبدادی و وابسته آریامهری و آغاز عصر انقلاب اسلامی در ایران می‌دانند. از این رو 19 دی در تاریخ انقلاب اسلامی همیشه ماندگار و وقایع آن قابل بازخوانی است.

مریم جمشیدی - گروه سیاسی